

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЗІНЧЕНКО ЛІНА ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 378:796:37.015 (043.3)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Спеціальність 011 – Освітні, педагогічні науки
Галузь знань 01 – Освіта/педагогіка

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

 Л.В. ЗІНЧЕНКО

*Зроблено запис
з першого розділу
дисертації Л.В. Зінченко
вчений секретар
проф. Заворотний А.М.
22.12.2020р.*

Науковий керівник
Романовський Олександр Георгійович,
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України

Харків 2020

АНОТАЦІЯ

Зінченко Л. В. Формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, 2020.

Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Предмет дослідження – педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, описано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами та наведено наукову новизну, а також, сформульовано практичне значення отриманих результатів.

У першому розділі проведено аналіз науково-педагогічної літератури, здійснено аналітичний огляд основ формування професійної відповідальності. Розглянуто модель майбутнього фахівця у сфері фізичного виховання. Проаналізовано основні джерела та види відповідальності людини, а також розкрито ієрархічний характер відповідальності. Уточнено сутність та структурні компоненти (мотиваційний, когнітивний, психологічний, поведінковий) професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

У другому розділі дисертаційної роботи представлено модель реалізації педагогічних умов формування професійної відповідальності, обґрунтовано педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, зокрема: підвищення мотивації майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до формування професійної відповідальності; удосконалення змісту навчальних дисциплін, що забезпечує

поглиблене засвоєння майбутніми фахівцями фізичної культури і спорту теорії та практики проблем професійної відповідальності; застосування професійно-орієнтованого підходу у освітньому процесі, спрямованого на розвиток здатності студентів до практичної реалізації принципів професійної відповідальності, а також критерії (мотиваційно-ціннісний, інтегративно-когнітивний, емоційно-вольовий, поведінково-рефлексивний) та показники (високого, середнього та низького) рівнів сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

У третьому розділі представлено описано організацію педагогічного експерименту. Виконано практичну реалізацію за допомогою запропонованих форм і методів дослідження. Експериментально доведено ефективність педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти. Оцінювання рівня сформованості професійної відповідальності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту проведено перед та після педагогічного експерименту і реалізовувалось за допомогою критеріїв та показників, які були визначені залежно до структури професійної відповідальності: мотиваційно-ціннісний (показниками є усвідомлення важливості розвитку відповідальності, мотивація розвитку професійної відповідальності); інтегративно-когнітивний (показником є сформованість знань теорії професійної відповідальності); емоційно-вольовий (показниками є чесність, порядність, сумлінність, стриманість, впевненість, цілеспрямованість, рішучість, сила волі, стресостійкість); поведінково-рефлексивний (показниками є аналітичні уміння, здатність до реалізації принципів професійної відповідальності, комунікативні уміння, організаційні уміння, здатність до рефлексії).

У роботі *вперше* розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти, як-то: підвищення мотивації майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до формування професійної відповідальності; удосконалення

змісту навчальних дисциплін, що забезпечує поглиблене засвоєння майбутніми фахівцями фізичної культури і спорту теорії та практики проблем професійної відповідальності; застосування професійно-орієнтованого підходу у освітньому процесі, спрямованого на розвиток здатності студентів до практичної реалізації принципів професійної відповідальності;

уточнено сутність поняття «професійна відповідальність фахівця з фізичної культури і спорту» – це особистісна властивість, яка передбачає усвідомлення значущості якісного виконання обов'язків та сумлінне додержання гуманістичних й професійних цінностей у майбутній трудовій діяльності, що включає забезпечення умов для особистісного й фізичного розвитку, покращення здоров'я, дотримання безпеки навчальної діяльності своїх вихованців, окрім того визначені його структурні компоненти (мотиваційний, когнітивний, психологічний, поведінковий);

подальшого розвитку набули критерії (мотиваційно-ціннісний, інтегративно-когнітивний, емоційно-вольовий, поведінково-рефлексивний) та показники (високого, середнього та низького) рівнів сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, що дозволило встановити рівень професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Основні результати педагогічного дослідження впроваджено в освітній процес закладів вищої Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (Довідка № 01/10-668 від 27.10.2020р.), Харківської державної академії фізичної культури (Акт впровадження № 740/01-19 від 22.10.2020р.), Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Акт про впровадження результатів дослідження від 02.11.2020р.), у процес підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту впродовж (2016 – 2020р.р.)

Дисертаційне дослідження є складовою госпдоговірної теми кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка Івана Зязюна Національного технічного університету «Харківський

політехнічний інститут» із ФОП Зінченко Ігор Юрійович – «Формування професійної відповідальності фахівців приватної організації» (ДР №0120U104897).

Ключові слова: професійна відповідальність, педагогічні умови, майбутні фахівці фізичної культури і спорту, формування, якості особистості.

Список публікацій здобувача

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

Статті у журналах, які включені до переліку наукових фахових видань України:

1. Зінченко Л. В. Складові розвитку професійної відповідальності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка «Серія: Педагогічні науки»*, Випуск 143. Чернігів: ЧНПУ, 2017. С.34–37

2. Зінченко Л. В., Пономарьов О. С. Духовність і відповідальність спортсмена. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: зб. наук. праць. Вип.54 / Редкол.: В. І. Шахов (голова) та ін. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД»*, 2018. С. 14-19.

3. Зінченко Л. Поняття «професійна відповідальність», в контексті підготовки фахівців з фізичної культури і спорту. *Теорія і практика управління соціальними системами*. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. №3. С. 57–64.

4. Зінченко Л. В., Борейко Н. Ю., Пономарьов О. С., Сластіна А. О. Формування педагогічної культури майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред.О. В. Тимошенка. Київ : Вид. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 1 (121) 20. С. 25–30*

5. Зінченко Л. Педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. №1. С.16–23

6. Зінченко Л. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. №3. С.48–58

Стаття у журналі іншої держави, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу, що внесений до міжнародних наукометричних баз:

7. Zinchenko L, Romanovskyi O. Spiritual and moral education of students' specialty «Physical education and Sport» as a guarantee of forming a professional responsibility future specialist. *Pedagogy and Education Management Review*, (1), Tallinn. 2021. 101–105. <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2021-1-101>

Опубліковані праці апробаційного характеру:

8. Зінченко Л. В. Організація самостійних тренувальних занять у студентів ВНЗ. *Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти в Україні*: тези допов. IV Всеукр. наук.- практ. конфер., (28-29 верес. 2016р.). Харків: НТУ «ХП», 2016. С.12–14

9. Зінченко Л. В. Організація спортивно-оздоровчої діяльності спортивних клубів вищих навчальних закладах міста Харкова. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези допов. XXIV Міжнар. науково-практ. конф., Ч.IV (18-20 трав.2016р., Харків) / за ред. проф. Сокола Є. І. Харків, НТУ «ХП». С 296.

10. Зінченко Л. В. Романовський О. Г. Відповідальність як потреба самореалізації особистості. XI Міжнародна науково-практична конференція магістрів та аспірантів (18-21 квіт. 2017р.). матеріали конф.: у 3-х ч. Ч.3. Харків: НТУ «ХП», 2017.

11. Зінченко Л. В. Формування лідерського хисту у капітана спортивної команди. *Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій*: матеріали науково-практ. конф. 21 – 22 верес. 2017 р. / за заг. ред. Романовського О. Г., Харків : НТУ «ХП», 2017. С 98-100
12. Зінченко Л. В. Фізичне виховання як гуманітарна дисципліна в технічному ВНЗ. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези доп. XXVI міжнар. науково-практ. конф. 16-18 трав. 2018р. : у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХП». С. 134.
13. Зінченко Л. В., Пономарьов О. С. Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту. *Лідери XXI століття*: матер. науково-практ. конф. 27-28 верес. 2018 р. / за заг. ред. Романовського О. Г. Харків : НТУ «ХП», 2018. 139 с.
14. Зінченко Л. В. Основні осередки формування відповідальності особистості. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези допов. XXVII міжнар. науково-практ. конф., 15-17 трав. 2019р. : у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є. І. Харків : НТУ «ХП». С 103.
15. Зінченко Л. В. Відповідальність та обмеження на спортивну діяльність. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези допов. XXVII міжнар. науково-практ. конф. 15-17 трав. 2019р.: у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є. І. Харків : НТУ «ХП». С 104.
16. Зінченко Л. В. Професійна відповідальність як фундаментальна лідерська якість майбутніх тренерів фізичної культури і спорту. *Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій*: матер. III міжнар. наук.-практ. конф. 26 -27 верес. 2019 р. / за заг. ред. Романовського О. Г. Харків : НТУ «ХП», 2019. С 130–132
17. Зінченко Л. В. Професійна відповідальність лідера в командних та індивідуальних видах спорту. *Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та*

соціальний прогрес: матеріали Міжнар.наук.- теор. конф.студ. та аспір. 8 – 9 квіт. 2020 р. Харків : НТУ «ХП», 2020. С.129.

18. Зінченко Л. В., Борейко Н. Ю., Азаренкова Л. Л. Впровадження нових форм організації профорієнтаційної роботи на спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези допов. XXVIII міжнар.наук.-практ. конф. 28-30 жовт. 2020р. : у 5 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є. І. Харків : НТУ «ХП». С. 117.

19. Zinchenko L. The main responsibilities of a specialist in physical culture and sports in today's society. *Dynamics of the development of world science. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference*. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2020. Pp. 571-575. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Опубліковані праці які додатково відображають наукові результати дисертації:

20. Зінченко Л. В. Пріоритети спортсмена при плануванні особистого часу. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХП» : зб. наук. пр. Сер. : *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. Харків : НТУ «ХП», 2017. № 52 (1273). С. 90-93

21. Пономарьов О. С., Зінченко Л. В. Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту Навчально-методичний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2018. 70 с.

22. Пономарьов О. С., Зінченко Л. В. Професійна відповідальність у спортивній педагогіці: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП». Вид. О. А. Мірошніченко, 2019. 200с.

ABSTRACT

Zinchenko Lina Formation of professional responsibility of future specialists of physical culture and sports in higher education institutions. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy (PhD) on a specialty 011 – Educational, pedagogical sciences. – National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», Kharkiv, 2020.

The object of research is the process of professional training of future specialists in physical culture and sports.

The subject of research – pedagogical conditions of formation of professional responsibility of future specialists of physical culture and sports in institutions of higher education.

The introduction substantiates the relevance of the research topic, describes the relationship of work with scientific programs, plans, topics and presents scientific novelty, as well as formulates the practical significance of the results.

In the first section the analysis of the scientific and pedagogical literature is carried out, the analytical review of bases of formation of professional responsibility is carried out. The model of the future specialist in the field of physical education is considered. The main sources and types of human responsibility are analyzed, as well as the hierarchical nature of responsibility is revealed. The essence and structural components (motivational, cognitive, psychological, behavioral) of professional responsibility of future specialists of physical culture and sports are specified.

In the second section of the dissertation the model of realization of pedagogical conditions of formation of professional responsibility is presented, pedagogical conditions of formation of professional responsibility of future specialists of physical culture and sports are substantiated, in particular: increase of motivation of future specialists of physical culture and sports to formation of professional responsibility; improving the content of academic disciplines, which provides in-depth mastering by

future specialists in physical culture and sports theory and practice of professional responsibility; application of professional-oriented approach in the educational process aimed at developing students' ability to practically implement the principles of professional responsibility, as well as criteria (motivational-value, integrative-cognitive, emotional-volitional, behavioral-reflexive) and indicators (high, medium and low) levels of professional responsibility of future specialists in physical culture and sports.

The third section describes the organization of the pedagogical experiment. The practical implementation with the help of the offered forms and methods of research is executed. The effectiveness of pedagogical conditions for the formation of professional responsibility of future specialists in physical culture and sports in higher education institutions has been experimentally proven. Assessment of the level of professional responsibility of future specialists in physical culture and sports was conducted before and after the pedagogical experiment and was implemented using criteria and indicators that were determined depending on the structure of professional responsibility: motivational-value (indicators are awareness of the importance of responsibility, motivation for professional responsibility). integrative-cognitive (the indicator is the formation of knowledge of the theory of professional responsibility); emotional and volitional (indicators are honesty, decency, honesty, restraint, confidence, determination, determination, willpower, resilience); behavioral-reflexive (indicators are analytical skills, ability to implement the principles of professional responsibility, communication skills, organizational skills, ability to reflect).

For the first time the pedagogical conditions of formation of professional responsibility of future specialists of physical culture and sports in higher education institutions are developed, theoretically substantiated and experimentally checked, such as: increase of motivation of future specialists of physical culture and sports to formation of professional responsibility; improving the content of academic disciplines, which provides in-depth mastering by future specialists in physical culture and sports theory and practice of professional responsibility; application of a

professionally-oriented approach in the educational process, aimed at developing the ability of students to the practical implementation of the principles of professional responsibility; clarified the essence of the concept of «professional responsibility of a specialist in physical culture and sports» – a personal trait that involves awareness of the importance of quality performance of duties and conscientious observance of humanistic and professional values in future work, including providing conditions for personal and physical development, improvement health, observance of safety of educational activity of the pupils, besides its structural components (motivational, cognitive, psychological, behavioral) are defined; further development of criteria (motivational-value, integrative-cognitive, emotional-volitional, behavioral-reflexive) and indicators (high, medium and low) levels of professional responsibility of future specialists in physical culture and sports, which allowed to establish the level of professional responsibility of future specialists in physical education culture and sports.

The main results of the pedagogical research were introduced into the educational process of the higher institutions of the Kharkiv National Pedagogical University named after G. Skovoroda (Reference № 01 / 10-668 dated 27.10.2020), Kharkiv State Academy of Physical Culture (Implementation Act № 740 / 01-19 22.10.2020), National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (Act on the implementation of research results from 02.11.2020), in the process of training future specialists in physical culture and sports during (2016 – 2020).

The dissertation research is a component of the economic contract topic of the Department of Pedagogy and Psychology of Social Systems Management named after Academician Ivan Zyazyun of the National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» with FOP Zinchenko Igor – «Formation of professional responsibility of private organization» (DR №0120U104897).

Key words: professional responsibility, pedagogical conditions, future specialists of physical culture and sports, formation.

LIST OF PUBLICATIONS ON THE SUBJECT OF THE DISSERTATION

Scientific papers, in which the main scientific results of the dissertation are published:

1. 1. Zinchenko L. V. Skladovi rozvytku profesiinoi vidpovidalnosti u maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury i sportu. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. T. H. Shevchenka «Serii: Pedahohichni nauky»*, Vypusk 143. Chernihiv: ChNPU, 2017. S.34-37
2. Zinchenko L. V., Ponomarov O. S. Dukhovnist i vidpovidalnist sportsmena. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Serii: Pedahohika i psykhologhiia: zb. nauk. prats. Vyp.54 / Redkol.: V. I. Shakhov (holova) ta in. Vinnytsia: TOV «Nilan LTD», 2018. S. 14–19.*
3. Zinchenko L. Poniattia «profesiina vidpovidalnist», v konteksti pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoi kultury i sportu. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy*. Kharkiv: NTU «KhPI», 2018. №3. S. 57–64.
4. Zinchenko L. V., Boreiko N. Yu., Ponomarov O. S., Slastina A. O. Formuvannia pedahohichnoi kultury maibutnikh fakhivtsiv u haluzi fizychnoi kultury i sportu. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii № 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport): zb. naukovykh prats / za red.O. V. Tymoshenka. Kyiv : Vyd. NPU im. M. P. Drahomanova, 2020. Vyp. 1 (121) 20. S. 25–30*
5. Zinchenko L. Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi vidpovidalnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury i sportu. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy*. 2020. №1. S.16–23
6. Zinchenko L. Eksperymentalna perevirka efektyvnosti pedahohichnykh umov formuvannia profesiinoi vidpovidalnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury i sportu. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy*. 2020. №3. S.48–58

7. Zinchenko L., Romanovskyi O. Spiritual and moral education of students' specialty «Physical education and Sport» as a guarantee of forming a professional responsibility future specialist. *Pedagogy and Education Management Review*, (1), Tallinn. 2021. 101–105. <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2021-1-101>

Published works of approbatory character:

8. Zinchenko L. V. Orhanizatsiia samostiinykh trenuvalnykh zaniat u studentiv VNZ. *Zdorovia natsii i vdoskonalennia fizkulturno-sportyvnoi osvity v Ukraini: tezy dopov. IV Vseukr. nauk.-prakt. konfer., (28-29 veres. 2016.)*. Kharkiv:NTU «KhPI», 2016. S.12–14

9. Zinchenko L. V. Orhanizatsiia sportyvno-ozdorovchoi diialnosti sportyvnykh klubiv vyshchych navchalnykh zakladakh mista Kharkova. *Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia: tezy dopov. KhXIV Mizhnar. naukovo-prakt. konf., Ch.IV (18-20 trav.2016r., Kharkiv) / za red. prof. Sokola Ye. I. Kharkiv, NTU «KhPI». S 296.*

10. Zinchenko L. V. Romanovskyi O. H. Vidpovidalnist yak potreba samorealizatsii osobystosti. XI Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia mahistriv ta aspirantiv (18-21 kvit. 2017r.). materialy konf.: u 3-kh ch. Ch.Z. Kharkiv: NTU «KhPI», 2017.

11. Zinchenko L. V. Formuvannia liderskoho khystu u kapitana sportyvnoi komandy. *Lidery XXI stolittia. Formuvannia osobystosti kharyzmatychnoho lidera na osnovi humanitarnykh tekhnolohii: materialy naukovo-prakt. konf.21 – 22 veres. 2017 r. / za zah. red. Romanovskoho O. H., Kharkiv : NTU «KhPI», 2017. S 98-100*

12. Zinchenko L. V. Fizychno vykhovannia yak humanitarna dystsyplina v tekhnichnomu VNZ. *Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia: tezy dop. XXVI mizhnar. naukovo-prakt. konf. 16-18 trav. 2018r. : u 4 ch. Ch. IV. / za red. prof. Sokola Ye.I. Kharkiv: NTU «KhPI». S. 134.*

13. Zinchenko L. V., Ponomarov O. S. Vidpovidalnist u sferi fizychnoi kultury i sportu. *Lidery XXI stolittia: mater. naukovo-prakt. konf.27-28 veres. 2018 r. / za zah. red. Romanovskoho O. H. Kharkiv : NTU «KhPI», 2018. 139 s.*

14. Zinchenko L. V. Osnovni osередky formuvannia vidpovidalnosti osobystosti. *Informatsiini tekhnologii: nauka, tekhnika, tekhnologhiia, osvita, zdorovia: tezy dopov. XXVII mizhnar. naukovo-prakt. konf., 15-17 trav. 2019r. : u 4 ch. Ch. IV. / za red. prof. Sokola Ye. I. Kharkiv : NTU «KhPI». S 103.*

15. Zinchenko L. V. Vidpovidalnist ta obmezhenia na sportyvnuudialnist. *Informatsiini tekhnologii: nauka, tekhnika, tekhnologhiia, osvita, zdorovia: tezy dopov. XXVII mizhnar. naukovo-prakt. konf. 15-17 trav. 2019r.: u 4 ch. Ch. IV. / za red. prof. Sokola Ye. I. Kharkiv : NTU «KhPI». S 104.*

16. Zinchenko L. V. Profesiina vidpovidalnist yak fundamentalna liderska yakist maibutnikh treneriv fizychnoi kultury i sportu. *Lidery XXI stolittia. Formuvannia osobystosti kharyzmatychnoho lidera na osnovi humanitarnykh tekhnologii: mater. III mizhnar. nauk.-prakt. konf. 26 -27 veres. 2019 r. / za zah. red. Romanovskoho O. H. Kharkiv : NTU «KhPI», 2019. S 130-132*

17. Zinchenko L. V. Profesiina vidpovidalnist lidera v komandnykh ta individualnykh vydakh sportu. Ukraina i svit: humanitarno-tekhnichna elita ta sotsialnyi prohres: materialy Mizhnar.nauk.- teor. konf.stud. ta aspir. 8 – 9 kvit. 2020 r. Kharkiv : NTU «KhPI», 2020. S.129.

18. Zinchenko L. V., Boreiko N. Yu., Azarenkova L. L. Vprovadzhennia novykh form orhanizatsii proforiientatsiinoi roboty na spetsialnist 017 «Fizychna kultura i sport». *Informatsiini tekhnologii: nauka, tekhnika, tekhnologhiia, osvita, zdorovia: tezy dopov. XXVIII mizhnar.nauk.-prakt. konf. 28-30 zhovt. 2020r. : u 5 ch. Ch. IV. / za red. prof. Sokola Ye. I. Kharkiv : NTU «KhPI». S. 117.*

19. Zinchenko L. The main responsibilities of a specialist in physical culture and sports in todays society. *Dynamics of the development of world science. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2020. Pp. 571-575. URL: <http://sci-conf.com.ua>.*

Published works that additionally reflect the scientific results of the dissertation:

20. Zinchenko L. V. Priorytety sportsmena pry planuvanni osobystoho chasu. Visnyk Nats. tekhn. un-tu «KhPI» : zb. nauk. pr. Ser. : *Aktualni problemy rozvytku ukrainskoho suspilstva*. Kharkiv : NTU «KhPI», 2017. № 52 (1273). S. 90-93

21. Ponomarov O. S., Zinchenko L. V. Vidpovidalnist u sferi fizychnoi kultury i sportu Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kharkiv: NTU «KhPI», 2018. 70 s.

22. Ponomarov O. S., Zinchenko L. V. Profesiina vidpovidalnist u sportyvni pedahohitsi: navch. posib. Kharkiv: NTU «KhPI». Vyd. O. A. Miroshnychenko, 2019. 200s.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	14
1.1 Сутність професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.....	14
1.2 Структурні компоненти професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.....	54
Висновки до розділу 1.....	67
РОЗДІЛ 2 ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	68
2.1 Обґрунтування педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти.....	68
2.2 Реалізація педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти.....	92
Висновки до розділу 2.....	104
РОЗДІЛ 3 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	106
3.1 Організація педагогічного експерименту.....	106

3.2 Рівень сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту за результатами констатувального етапу експерименту.....	114
3.3 Аналіз результатів педагогічного експерименту.....	135
Висновки до розділу 3.....	154
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	155
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ.....	158
ДОДАТОКИ.....	189
Додаток А Список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації.....	189
Додаток Б Документи, які підтверджують впровадження основних результатів дисертації.....	193
Додаток В Авторські анкети визначення рівню відповідальності.....	199
Додаток Г Математичні розрахунки.....	202